

HIPONATREMIA

prevalenta si prognostic

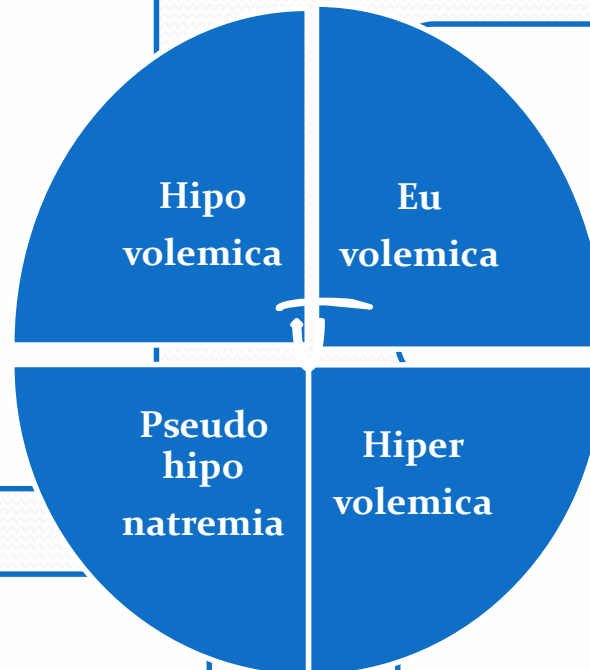
Dr. Cristina Sandu
Hospice Casa Sperantei Bucuresti

Simptome ale hiponatremiei

- Greață și vărsături
- Simptome neuromusculare (slăbiciune musculară, crampe musculare, rabdomioliză)
- Simptome neurologice (cefalee, confuzie, letargie, halucinații, tulburări severe de mers, **căderi**, midriază, convulsii, coma)
- Encefalopatie hiponatremică (Na scăzut → **edem cerebral** → HTIC → manifestări severe neuro-cardio-pulmonare) chiar deces

Cauzele hiponatremiei

- Pierderi de apa si sare
- Pierderi GI (varsaturi), obstructie intestinala
- pancreatita
- Diuretice , Manitol
- Insuf adrenaiana
- Nefropatia cu pierdere de sare
- Pierdere de sare de cauza cerebrala
- Traumatisme musculare

- **SIADH**
- Medicatie care cresc actiunea ADH
- Hipotiroidism
- Polidipsia
- Abuzul de bere

- Hiperglicemia
- Hipertrigliceridemia
- Mielom multiplu

- Sd. edematoase
- Ciroza
- Ascita
- ICC
- Insuf renala
- Sd. nefrotic

SIADH

- Secretia inadecvata de hormon antidiuretic (ADH= vasopresina)
- Cea mai frecventa cauza de hiponatremie la pacientii oncologici
- Mecanism: eliberare crescuta de ADH → scaderea eliminarii apei libere la nivel renal → hiponatremie

Cauzele SIADH

- Boli oncologice
- *SIADH – sd paraneoplazic* (secretie ectopica de ADH)
- Boli pulmonare
 - (infectii, AB, BPOC, insuf respiratorie acuta, ventilatie cu presiune pozitiva)
- Boli SNC
 - (infectii, sangerare, tumori primare sau MTS)
- Medicamente ce stimuleaza eliberarea de vasopresina
 - (SSRI, Carbamazepina, antipsihotice, opioide, Clorpropamida, citostatice- Metotrexat, alcaloizi de vinca, derivati de platina)
- Medicamente ce scad sensibilitatea renala la vasopresina
 - (AINS, hipoglicemiente)

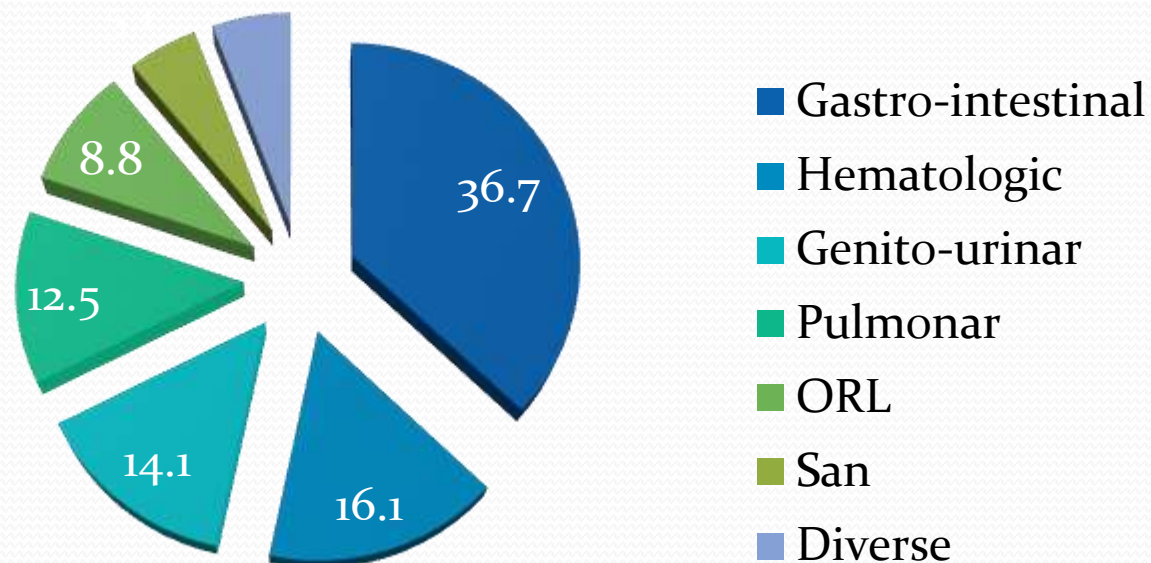
Hiponatremia in bolile oncologice (1)

- Hiponatremia moderat- severa se asociaza cu urmatoarele tipuri de cancer:
 - Pulmonar Prostatic Pancreatic
 - Hepatic Renal
- Hiponatremia usoara se asociaza cu neoplasmul mamar
- SCLC – tipul de cancer asociat cu hiponatremia (decelata la 15% din pacienti inca de la diagnosticarea bolii) (1)
- Hiponatremia e cauzata predominant de SIADH care se regaseste cel mai frecvent in **SCLC** (2)

(1) Petereit et al., *BMC Pulmonary Medicine*, 2013

(2) Castillio 2012, *The Oncologist*

Prevalenta tipurilor de neoplazie la pacientii cu hiponatremie

Shoba Nair et al., 2016, Indian Journal of Palliative Care

Hiponatremia in bolile oncologice (2)

Indian Journal of Palliative Care, Shoba Nair et al., 2016,
studiu retrospectiv

2666
pacienti
IP

796
evaluare
Na⁺

222
hipoNa⁺

147 cancer
75 boli
non-
oncologice

Importanta hiponatremiei la pacientul aflat in IP (1)

- Supravietuire/ mortalitate
- Factor de prognostic independent
- Status de performanta
- Durata spitalizarii
- Costuri

Importanta hiponatremiei la pacientul aflat in IP (2)

- Tumori solide si diverse afectiuni medicale - scaderea supavietuirii (Berghmans et al. , 2000; Jeppesen et al., 2010)
- SCLC – supravietuire mai redusa la cei cu hiponatremie fata de cei cu valori plasmatiche normale (11,2 vs 7,1 luni, $p=0,0001$) ; studiu retrospectiv, 453 pacienti tratati in 1995-2005 (Hansen et al., 2010, Lung Cancer)
- Cancer bronhopulmonar – scaderea duratei medii de supravietuire 10,08 luni vs 12,2 luni (Preterit et al.,2011)

Importanta hiponatremiei la pacientul aflat in IP (3)

- SCLC (cancer pulmonar cu celule mici) – hiponatremia este factor de prognostic negativ (Souhami et al., 1985; Cerney et al., 1987)
- SCLC tratat cu Topotecan - hiponatremia = factor de prognostic negativ (Tiseo et al., 2014)
- Raspuns mai slab la tratamentul oncologic (Hansen et al, 2010; Ray et al., 1998; Jeppesen et al., 2010; Schutz et al., 2014) -

Importanta hiponatremiei la pacientul aflat in IP (4)

- Risc ridicat de mortalitate (Dashi et al., 2012) – mortalitate de 4,28 ori mai mare in cazul hiponatremiei severe (Zeinah et al, 2015)
- Cresterea duratei de spitalizare - 10,2 zile vs 5,6 zile (Doshi et al, 2012)(Nelson et al., 2014)
- Costuri ridicate (Berardi et al., 2015)

Concluzii - hiponatremia

- cea mai frecventa diselectolitemie la pacientul oncologic
- factor de prognostic negativ in cancer
- asociata cu scaderea supravietuirii
- prevalenta crescuta in neoplasmemele gastrointestinale si pulmonare
- Recunosterea hiponatremiei (simptomatologie nespecifica) + tratament corespunzator si prompt → imbunatatirea supravietuirii si calitatii vietii

Va multumesc !